



Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 70/12
Luxemburg, 5 iunie 2012

Hotărârea în cauza C-124/10 P
Comisia/Électricité de France (EDF)

Curtea confirmă anularea, pronunțată de Tribunal, a deciziei Comisiei prin care o măsură fiscală adoptată de Franța în favoarea EDF a fost declarată ajutor de stat

Comisia a săvârșit o eroare de drept atunci când a refuzat să analizeze, ca urmare a naturii fiscale a măsurii, dacă statul francez s-a comportat ca un investitor privat

Électricité de France (EDF) produce, transportă și distribuie energie electrică, în special pe teritoriul francez. La momentul situației de fapt, aceasta era o întreprindere publică deținută în totalitate de statul francez. În cadrul deschiderii pieței interne de energie electrică¹, statul francez și-a modificat legislația, în anul 1997, în scopul clarificării statutului patrimonial al întreprinderii, al restructurării bilanțului contabil al EDF și al majorării capitalului acesteia.

La 16 decembrie 2003, Comisia a adoptat o decizie² în care a constatat că statul francez, în cadrul respectivei operațiuni de restructurare a bilanțului și de majorare a capitalului EDF, a renunțat la o creanță fiscală evaluată la 888,89 milioane de euro, corespunzătoare impozitului pe profit pe care îl datora EDF. Comisia a apreciat că această renunțare a avut ca efect consolidarea poziției concurențiale a EDF față de competitorii săi și că reprezenta un ajutor de stat incompatibil cu piața comună. Comisia a calculat că valoarea totală a ajutorului de stat care trebuia restituit de EDF era de 1,217 miliarde de euro, inclusiv dobânzile. EDF a rambursat această sumă statului francez.

EDF, susținută de Franța, a sesizat Tribunalul cu o cerere de anulare parțială a acestei decizii. Prin Hotărârea din 15 decembrie 2009, Tribunalul a anulat într-adevăr decizia respectivă, statuând că Comisia nu avea dreptul de a refuza să analizeze, ca urmare a naturii fiscale a măsurii adoptate, dacă statul francez s-a comportat ca un „investitor privat în economia de piață”. Acest criteriu al investitorului privat urmărește să stabilească dacă participația sau intervenția publică la capitalul întreprinderii beneficiare urmărește un obiectiv economic care ar putea fi vizat și de un investitor privat și este efectuată, așadar, de stat ca operator economic, în aceeași calitate ca un investitor privat.

În urma acestei hotărâri, Comisia a formulat recurs la Curtea de Justiție pentru a obține anularea acesteia. În opinia Comisiei, natura fiscală a măsurii în cauză se opune aplicabilității criteriului investitorului privat, o astfel de măsură nefiind accesibilă unui investitor privat. În plus, noțiunea de ajutor fiind obiectivă, Tribunalul ar fi luat în considerare, în mod eronat, obiectivele urmărite de statul francez.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea respinge recursul Comisiei, considerând că hotărârea Tribunalului nu este afectată de nicio eroare de drept.

Curtea analizează aspectul dacă un stat membru, care este în același timp creditor fiscal al unei întreprinderi publice și acționarul unic al acesteia, poate invoca aplicarea criteriului investitorului privat atunci când realizează o majorare de capital al acestei întreprinderi prin renunțarea la

¹ Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 1996 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică (JO 1997, L 27, p. 20).

² Decizia C (2003) 4637 final a Comisiei din 16 decembrie 2003 privind măsuri de ajutor în favoarea EDF și sectorului industriilor electrice și gazifere sub forma neplății, în 1997, a impozitului pe profit asupra unei părți a provizioanelor contabile constituite pentru reînnoirea rețelei de alimentare generală („RAG”) (Ajutorul de stat nr. C 68/2002, N 504/2003 et C 25/2003 – Franța).

această creanță fiscală sau dacă acest criteriu trebuie înlăturat, astfel cum a procedat în speță Comisia, având în vedere natura fiscală a creanței și împrejurarea că, renunțând la această creanță, statul își utilizează prerogativele de putere publică.

Curtea amintește că dreptul Uniunii în materia ajutoarelor de stat³ nu face distincție în funcție de cauzele sau de obiectivele intervențiilor statului, ci le definește în funcție de efecte. Astfel, acest drept urmărește să evite ca ajutoarele acordate, sub orice formă, prin intermediul resurselor de stat, să denatureze, în funcție de efecte, concurența, în special prin aceea că ar permite întreprinderii publice beneficiare să dispună de o situație financiară mai favorabilă decât cea a competitorilor săi.

Prin urmare, Curtea a mai statuat că nu sunt îndeplinite condițiile pentru noțiunea de ajutor dacă întreprinderea publică beneficiară putea obține același avantaj precum cel care i-a fost pus la dispoziție prin intermediul resurselor statului în împrejurări care corespund condițiilor normale de piață.

Pentru a se aprecia dacă aceeași măsură ar fi fost adoptată, în condițiile unei piețe normale, de un investitor privat care s-ar afla într-o situație cât mai apropiată de situația statului, Curtea a avut ocazia să precizeze că trebuie avute în vedere numai beneficiile și obligațiile referitoare la situația acestuia din urmă în calitate de acționar, cu excluderea celor care se referă la calitatea sa de putere publică.

Prin urmare, Curtea constată că **atribuțiile statului acționar** al unei întreprinderi, pe de o parte, și **atribuțiile statului** care acționează în calitate de **putere publică**, pe de altă parte, **trebuie să fie diferențiate** și că **aplicabilitatea criteriului investitorului privat depinde, în definitiv, de faptul că statul acordă în calitatea sa de acționar, iar nu în calitatea sa de putere publică, un avantaj economic unei întreprinderi pe care o deține.**

Pe de altă parte, Curtea subliniază că situația financiară a întreprinderii publice beneficiare nu depinde de forma în care este pus la dispoziție acest avantaj, oricare ar fi natura acestuia, ci de suma de care întreprinderea publică beneficiază în definitiv. Așadar, atunci când a considerat că criteriul **investitorului privat poate fi aplicabil chiar și în cazul în care au fost utilizate mijloace de natură fiscală**, Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept.

Curtea precizează însă că, dacă un stat membru invocă criteriul investitorului privat, îi revine acestuia sarcina de a dovedi fără echivoc și pe baza unor elemente obiective și verificabile că măsura adoptată decurge din calitatea sa de acționar. În special, aceste elemente trebuie să indice în mod clar că, anterior sau în mod simultan cu acordarea avantajului economic, statul membru respectiv a adoptat decizia de a efectua, prin intermediul măsurii aplicate în mod efectiv, o investiție în cadrul întreprinderii publice controlate.

Dacă statul membru în cauză prezintă astfel de elemente, este de competența Comisiei să procedeze la o apreciere globală care să țină seama de orice element care i-ar putea permite să stabilească dacă măsura în cauză intră sub incidența calității de acționar sau a aceleia de putere publică a stat membru respectiv. Prin urmare, Tribunalul a reținut în mod întemeiat că **obiectivul urmărit de statul francez putea fi luat în considerare pentru a determina dacă acel stat acționase în calitate de acționar.**

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

³ Articolul 87 CE.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#).” ☎ (+32) 2 2964106